

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Peuteropvang De koningslinde

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 3 juni 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 2 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf de Koningslinde. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Er is op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren. De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat en spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het

Kinderopvangorganisatie: St.
Kindcentra PCO Gelderse Vallei

LRK-nummer: 217443539

Totaal aantal doelgroeppeuters: 13

kinderdagverblijf aan de orde komen. Ook biedt de voorschool ondersteuning voor ouders die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. Het is voor de voorschool belangrijk om goed te kijken naar de betekenis en invulling van VVE op de Koningslinde. In het aanbod en in de groep zien we dat de voorschool nog te weinig rekening houdt met de verschillen tussen de peuters. Daarbij brengt de leiding van het kinderdagverblijf nog te weinig in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

De leiding van het kinderdagverblijf werkt aan plannen voor het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Deze plannen zijn er nu nog niet. Het is daarbij belangrijk om goed te kijken wat al goed gaat en wat er nog verbeterd kan worden. Ten slotte heeft de voorschool nog geen gesprekken met de gemeente over wat er goed en minder goed gaat in de voorschoolse educatie.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kindcentrum de Koningslinde in Nijkerk.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de intern begeleider en de directeur van het kindcentrum. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de directeur en een vertegenwoordiging van het bestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de

reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kindcentrum de Koningslinde.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de Koningslinde als voldoende, met een aantal punten waarop de voorschool zich kan verbeteren. In het algemeen kan de voorschool zich verbeteren door inzichtelijk te maken wat de betekenis en inhoud zijn van VVE op de Koningslinde en op welke wijze team en directie samen de achterstanden bij kinderen proberen weg te werken.

Context

Binnen kindcentrum de Koningslinde wordt voor- en vroegschoolse educatie aangeboden. De peuterspeelgroepen, buitenschoolse opvang en de school zijn samen in een gebouw gehuisvest en worden aangestuurd door één directeur. De voorschoolse educatie kent 13 leerlingen met een VVE indicatie. Deze indicatie kan naast een mogelijke taalachterstand ook gericht zijn op sociaal emotionele of motorische achterstanden.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 25 januari 2019 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kindcentrum de Koningslinde.

3.1. Ontwikkelingsproces:

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking			✓

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als **kan beter**.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het vormgeven van een specifiek aanbod voor leerlingen met een VVE indicatie. Daarbij mag er gekeken worden naar de wijze waarop het aanbod afgestemd kan worden op de behoeften van de populatie. Ook kan er gekeken worden hoe de doorgaande lijn van voor- naar vroegschool, binnen het IKC, verder uitgewerkt kan worden.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als **voldoende**.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Hiermee zorgen ze ervoor dat de kinderen in beeld zijn. Wanneer leerlingen opvallen zetten de pedagogisch medewerkers de zorgroute in die binnen het kindcentrum aanwezig is. De pedagogisch medewerkers bespreken de

bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de wijze waarop de achterstanden van de kinderen geanalyseerd worden. Naar aanleiding van deze analyses kunnen de pedagogisch medewerkers doelgericht activiteiten inzetten om de achterstanden van de kinderen weg te werken.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als **voldoende**.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Tenslotte zien we dat leerlingen zich gezien voelen en bij de pedagogisch medewerkers een veilige plek vinden.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de wijze waarop de pedagogisch medewerkers het aanbod afstemmen op de behoeften van de kinderen. Daarnaast zien we ruimte voor de inzet van meer taal, controle van begrip en inhoudelijke proces feedback.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als **goed**.

Binnen het IKC werken de voor- en voorschool samen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens. De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en een app. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen,

zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

We waarderen de samenwerking als goed, omdat de voorschool actief inzet op de samenwerking met ouders. Ouders worden meerdere keren per jaar uitgenodigd om de ontwikkeling van hun kind te bespreken. Voor ouders met een niet-Nederlandstalige achtergrond biedt het IKC het Taalhuis waar met de Nederlandse taal geoefend kan worden. Daarnaast is de voorschool een verbinding met de bibliotheek aangegaan waardoor het voor ouders mogelijk is om samen met hun peuters boeken te lenen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie:

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als **kan beter**.

Uit de gesprekken met de voorschool blijkt dat er nog geen afspraken zijn over de resultaten die de voorschool wil bereiken met de inzet van VVE. Wat daarom beter kan, is dat de leiding en de pedagogisch medewerkers doelen stellen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool kan daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen betrekken en er zo voor zorgen dat het weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie:

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	●		
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog	●		

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als **kan beter**.

De houder heeft aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse

educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op. Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid. Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. De voorschool kan zich verbeteren door een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg te ontwikkelen dat zich specifiek richt op de inzet en verbetering van VVE. Hierin kan de voorschool ambitieuze doelen formuleren. De leiding van het kinderdagverblijf kan met dit systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit haar beleidsplan evalueren en kijken of de peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als **voldoende**.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Zo is de kwaliteitscultuur in brede zin in ontwikkeling. Voor de voorschool blijft het belangrijk om daar in te blijven investeren. Daarbij kan er samen gekeken worden naar een doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als **kan beter**.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordde zich in het verleden aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het ging hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hadden gehad. Uit gesprekken hebben we geconstateerd dat dit nu niet meer het geval is. Ook wanneer het gaat over de behaalde resultaten is er geen sprake van een dialoog met de gemeente. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

De houder gaat akkoord met de inhoud van het aangeboden rapport.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

